

S sej organov upravljanja

Kljub težavam uspešno

POSLOVNI REZULTATI V LETU 1970

Ceprav nekoliko pozno pa vseeno prepričani, da vas bo zanimalo, objavljamo prispevek L. B. o poslovanju v letu 1970.

Podjetje je v letu 1970 poslovalo v pogojih splošne gospodarske nestabilnosti. Zlasti je na dosežen finančni rezultat podjetja vplivala nelikvidnost podjetij ter podražitev osnovnih surovin — predvsem v prvem polletju. Cene pnevmatik so se v drugem polletju povečale in so delno ublažile porast poslovnih stroškov.

tet ter v manjši meri v izgradnji novih objektov.

Posamezna področja, ki so vplivala na doseganje poslovnega rezultata so:

Proizvodnja

Plan proizvodnje po direktnih stroških je bil v letu 1970 izpolnjen 95,8 %, fizični obseg proizvodnje pa je bil dosežen z indeksom 95,7. Proizvedli smo 20.134 ton gumijevih izdelkov, kar predstavlja 24 %

Pregled strukture celotne proizvodnje in proizvodnje pnevmatike v panogi je razviden iz grafikona.

Dnevni obseg proizvodnje v Savi se je v primerjavi z letom 1969 povečal za 4,2 tone oziroma 5,— odstotka.

Poglavitni vzroki za količinski oziroma vrednostni izpad proizvodnje po pomembnih delovnih enotah so bili predvsem v pomanjkanju osnovnih surovin — zlasti v I. polletju, v močni fluktuaciji delovne sile, v pomanjkanju naročil za nekatere tehnične izdelke, v zaka-snelih dobavah in montažah strojnega parka ter zaradi nepredvidenih okvar strojev in naprav.

Grafikon na 3. str. prikazuje dinamiko proizvodnje po posameznih delovnih enotah v primerjavi z letom 1969.

Prodaja

Ena osnovnih komponent, ki v največji meri vpliva na realizacijo finančnega rezultata, je prodaja. Plan prodaje je bil v celoti izpolnjen 95,7 % — od tega smo na domač trg plasirali 90 % in izvozili 10 % izdelkov. Glede na to, da smo v drugi polovici leta spremenili cene pnevmatik, je plan prodaje teh proizvodov 100 % izpolnjen. Ugoden plasman je bil dosežen tudi pri prodaji umetnega usnja in kemičnih izdelkov.

Ker iščemo za prodajo ekonomsko najbolj učinkovite poti, smo in še forsiramo prodajo izdelkov na konvertibilno tržišče in prodajo preko lastne trgovske mreže. Izvoz se je v lanskem letu povečal za 70 % in dosegel vrednost z 223.000 dolarjev. Največ smo izvozili pnevmatik.

Nadaljevanje na 3. str.

Marjan Čeferin predsednik IGD Sava

Na prvi seji po občnem zboru je upravni odbor industrijskega gasilskega društva Sava ponovno izvolil za predsednika Marjana Čeferina. To pomembno nalogo so mu njegovi kolegi — gasilci — zapu-ali že tretjič, kar nedvomno pomeni veliko zaupanje in pa tudi Marjanovo požrtvovalno delo za razvoj gasilstva v Savi.

Uspešno preventivno delo, preprečevanje požarov in zaščito premoženja so naši gasilci v preteklosti odlično opravili, kar je sicer tudi zaslug vseh kolektivov, razumevanja in podpore organov upravljanja ter vodstva podjetja. Toda velik delež pa gotovo prispevajo tudi vodstvo gasilske organizacije in gasilci sami.

Torej tovariši gasilci, uspešno tudi v letu 1971, tebi Marjan pa iskrene čestitke.

Jože Stular

Marjan Čeferin je bil ponovno izvoljen za predsednika IGD Sava. Čestitamo!

Aktualno

Delavski svet je sprejel...

Na pretekli seji delavskega sveta podjetja so člani sprejeli dva pravilnika izobraževalnega centra: pravilnik o izobraževanju in pravilnik o poklicni gumarski šoli in sprejeli dopolnitve pravilnika o varstvu pri delu. Predlogi izobraževalnega centra so bili pred časom že v javni razpravi, dopolnitve pravil o varnem delu pa pramašajo nekatere zanimive novosti, o katerih ničesar ne veste, zato sem prosil tov. Nadiževca za kratko pojasnilo. Odgovor berite v naslednji številki.

Kaj so na delavskem svetu še obravnavali?

● Razpis volitev v samoupravne organe

Ker bo tale številka glasila izšla po tem, ko bodo naloge posameznikov in skupin v zvezi z bližnjimi volitvami opravljene — torej bi bile informacije zastarele — ne bom o tem pisal obširneje. Povem pa naj tole: volitve v samoupravne organe bodo v sredo, 21. aprila. Volišča bodo odprta od petih zjutraj do petih popoldan.

Imenovana je osrednja volilna komisija:

1. Stojanovič Aleksander, predsednik,
 2. Jagrič Regina, član,
 3. Gunčar Vladimir, član,
 4. Slibar Stanka, član,
 5. Medven Majda, član.
- Njihovi namestniki pa so:
1. Blaj Anton, namestnik predsednika,
 2. Rudolf Stojan, namestnik člana,
 3. Šurc Jože, namestnik člana,
 4. Logar Zdenka, namestnik člana,
 5. Božič Anton, namestnik člana.

Več o pripravah na volitve, o nalogah predsednikov svetov delovnih enot in zborov delavcev ste bili obveščeni z Informatorjem.

Za sklep: volišča uredite čim lepše.

Predlog o razpisu volitev je delavskemu svetu podjetja posredoval Franci Rakovec, organizator upravljanja.

Rudi Nadiževac, varnostni inženir je s svojo delovno ekipo, v

Nadaljevanje na 4. str.

Člani konference ZK, člani predsedstva ZMS in člani sindikalnega odbora podjetja so 23. 3. 71 na skupni seji razpravljali o stabilizacijskih ukrepih in o posledicah, ki iz tega izhajajo. Najdlje so se zadržali ob »notranjih stabilizacijskih ukrepih«. Diskusija je bila zelo živahna. Prisotni so bili seznanjeni tudi s predlogom, ki predvideva stimulatивnejše oblike nagrajevanja v Savi.

Poslovnost podjetja je bila osredotočena na odkrivanje notranjih rezerv, ki se kažejo v boljši organizaciji in vodenju, selekciji asortimana, uvažanju in izpopolnjevanju mehanografske obdelave podatkov ter usposabljanju določene profila kadrov.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni bilo mogoče v celoti realizirati investicijski program za leto 1970. Investicije so se usmerjale na večja vzdrževalna dela, racionalizacijo obstoječih kapacit

celokupne proizvodnje teh izdelkov v panogi, od tega odpade največ na proizvodnjo pnevmatike (76 %). Delež savske pnevmatike v panogi je najvišji in le-ta predstavlja cca 51 % celotne tovrstne proizvodnje. Struktura obsega proizvodnje pnevmatike po posameznih proizvajalcih v panogi je naslednja:

SAVA 36,05
BOROVO 27,98
TIGAR 23,59
REKORD 8,01
M. ZAKIĆ 4,37

Nezgode pri delu 1970

Nezgode in iz tega poškodbe pri delu so poleg bolezni eno najbolj občutljivih področij, saj ne zmanjšujejo delovne sposobnosti samo prizadetih, ampak je v večini primerov tudi v delovnem okolju (kjer se nezgoda pripeti) delovni učinek slabši, manjši. Ob obračunu izgub zaradi nezgod pa šele ugotovimo, kako nezgode negativno vplivajo tudi na poslovni uspeh podjetja.

Varstvu pri delu je zato posvečeno veliko pozornosti in vsak dan več. Tudi v Savi je tako in zato velja mnenje, da se pri nas zelo prizadevamo, da bi zmanjšali število nezgod pri delu. Da smo disciplinirani, pravijo, pa vseeno, tudi v takih pogojih vseh nezgod ni moč odpraviti. Mnogo pa se jih da preprečiti. Zakaj? Zato, ker je bilo lani v Savi opravičljivih samo 40 poškodovanih, namesto 209, kolikor smo jih lani zabeležili.

KAKSNE SO BILE POŠKODBE PRI DELU, V KATERIH DELOVNIH ENOTAH JIH JE BIL NAJVEČ IN KDO JE BIL POŠKODOVAN?

Oddelek za varstvo pri delu pozorno spremlja primere poškodb v Savi. Spremlja pogoje, v katerih se dogajajo poškodbe, dejavnike, ki pospešujejo poškodbe, vrste, pogostost, itd. Vse to z namenom, da se število nezgod zmanjša kar se da, seveda s pomočjo preventivnih ukrepov in raznih akcij.

Naj napišem, da zaradi razumevanja vodilnih delavcev in članov organov upravljanja ter vestnega dela delavcev oddelka za varstvo pri delu problem nezgod pri delu ni tako velik, zaskrbljujoč, da bi morali biti plat zvona. Pa vseeno se prizadevanja morajo nadaljevati.

Poškodbe lani

Iz zbranih podatkov o poškodbah lani je razvidno, da se je na delovnem mestu poškodovalo 209 delavcev ali 7,5 % vseh zaposlenih. Na poti na delo ali z dela se je poškodovalo 31 delavcev.

Zaradi pomembnosti poškodb, ki so lahko odraz delovnih pogojev ali tehničnega varstva, medosebnih odnosov, uspešnosti kadrovske politike, zdravstvenega in socialnega varstva, bomo v tem sestavku pisali le o poškodbah pri delu. Poškodbe, ki so se pripetile na poti z dela ali na delo, omenjamo zato, ker se je njih število v primerjavi s prejšnjim letom povečalo za skoraj 100 %, tako da so lani predstavljale kar 13 % vseh poškodb v Savi.

Število poškodb od leta 1966 narasča, in sicer jih je vsako leto

Nadaljevanje na 4. str.

V zadnjih dneh marca je bilo v Kranju posvetovanje o samoupravnih odgovornosti v delovnih organizacijah. Pokrovitelj posvetovanja je bila naša tovarna. Ker pa se je posvetovanje začelo ob zaključku naše redakcije vas bomo o posvetovanju obširneje seznanili v prihodnji številki.

Motnje krvnega obtoka

Po najnovejših statističnih podatkih bolega v Jugoslaviji najmanj dva milijona prebivalstva zaradi sprememo na ožilju spodnjih okončin, kar povzroča motnje krvnega obtoka. V naših specialističnih ustanovah in inštitutih za medicino dela so ugotovili, da od tega števila odpade okrog 70 odstotkov na delavke oziroma delavce, zaposlene v industriji, posebej, če njihovo delovno mesto zahteva, da pretežno stojijo. S svojo boleznijo je vsak pacient nehoti postal član velike družine bolnikov, ki trpijo za motnjami obtoka v spodnjih okončinah. Strokovnjaki se zavedajo, da se ta družina nenehno povečuje. O vzrokih te bolezni nam je marsikaj že znano, priznati pa moramo, da je pri njej tudi precej nepojasnjenega. Predvsem si nismo še na jasnem, kako preprečiti nadaljnje naraščanje števila bolnikov s to boleznijo, kako obvarovati že naše otroke, da ne bodo trpeli zaradi istih težav.

Raziskave na tem področju se nadaljujejo. Naše farmacevtske tovarne zelo intenzivno delajo na tem področju, seveda v najtesnejšem sodelovanju z znanimi jugoslovanskimi in tujimi strokovnjaki s tega področja medicine. Preučujejo najrazličnejše vplive na bolezen, ki jo označujemo kot cirkulacijsko pretežno motnjo v spodnjih okončinah, načine in možnosti preprečevanja in posebej zdravljenja te bolezni. Da bi kar koli dosegli na tem področju, je poleg prizadevanja strokovnjakov v naših zdravstvenih ustanovah in farmacevtskih tovarnah potrebno tudi disciplinirano sodelovanje bolnikov. Samo na ta način se bo lahko ustavilo ali vsaj zmanjšalo nenehno naraščanje števila takih bolnikov. To vsekakor ni samo medicinski, ampak tudi hud socialno ekonomski problem moderne dobe, ki zahteva sistematično teamsko delo, entuziazem strokovnjakov in prizadevnost bolnikov.

Raziskave in statistična obdelava motenj obtoka spodnjih okončin so pokazale, da se v Jugoslaviji odstotek bolnikov, ki boleha jo za prevaskularnim in varikoznim sindromom, giblje med 10 in 20 odst., in sicer med 30 in 70 letom starosti.

V nekaterih tovarnah v Sloveniji so v zadnjem času strokovnjaki našli tudi do 50 odst. članov kolektiva, ki so prizadeti zaradi motenj obtoka v spodnjih okončinah in potrebujejo zdravljenje. To je vsekakor zaskrbljujoče poročilo. Ta bolezen, ki jo nekateri imenujejo minus varienta pokončne drže človeka, je torej resnična in potencialna nevarnost za vse ljudi.

Statistika je pokazala, da so motnje obtoka v spodnjih okončinah bolj pogoste pri osebah, ki dalj časa stojijo, in sicer zaradi delovanja sile teže, da je invalidnost zaradi te bolezni večja, kot se sicer misli in da se zaradi te bolezni izgubi najmanj toliko delovnih ur kot pri gripi.

Člani delovnih kolektivov v tovarnah, posebej tam, kjer proizvodnja še ni na zadostni tehnični ravni, morajo zaradi narave svojega poklica pretežno del delovnega časa stati. To velja tudi za delavce v kmetijstvu, gradbeništvu, komunalnih podjetjih itd. Če se navedemo, da so ogrožene osebe, o katerih smo pravkar govorili, nepoučene o vajah, ki jih je potrebno izvajati v odmorih na delovnem mestu, da bi preprečili motnje obtoka v spodnjih okončinah, potem je jasno, da je ta problem v naši državi še vedno na mrtvi točki in da ga je potrebno čim prej aktualizirati. Zato mora zdravstvena služba, posebej služba medicine dela, bolj spremljati pojave motenj obtoka na spodnjih okončinah, ker bi pravočasni ukrepi in zdravljenje gotovo pozitivno vplivali na izboljšanje stanja pri nas.

V takih pogojih in pri takih poraznih rezultatih bi zdravstvena

služba morala točno določiti organizacijo dela na tem področju, morala pa bi tudi določiti strokovni profil zdravnikov, ki bi teamsko odelovali bolnike s prevaskularnim in varikoznim sindromom (zdravnik splosne medicine, dermatovenerolog, kirurg za oziroma).

Ko se je davni prednik današnjega modernega človeka poslavil na zadnje noge in začel uporabljati sprednje okončine kot bodeče roke, nikakor ni mogel predvideti, kakšne posledice bodo in koliko jih bo. Ena od nezaželenih je poslabšanje krvnega obtoka v spodnjih okončinah, ki se pogosto zaključuje kot bolezen z imenom krčne žile, krčice ali strokovno varice. Ta bolezen sodobnega človeka sodi med najbolj razširjene bolezni nasploh. Po podatkih različnih avtorjev zbolijo za njo več kot polovica prebivalstva, čeprav so podatki dokaj različni glede na starost opazovanih skupin, njih poklice, življenjske navade in druge okoliščine.

Za razumevanje nastanka motenj v obtoku in razvoja krčnih žil, si moramo najprej priklicati v spomin znanje o normalnem krvnem pretoku.

Vemo, da srce z vso močjo poganja kri proti periferiji. Kri prepoji tudi najbolj oddaljene dele telesa, odda snovi, ki jih nosi s seboj in sprejme od celic vse tisto, kar jim je odvečno ali škodljivo, začne pot nazaj proti srcu. Od najtanjših žilic, lasnic ali kapilar, proti debelejšim in debelejšim se tim. venska kri zbira in usmerja proti srcu. To omogočajo posebne zaklopke, nameščene v notranjosti ven. Sile, ki poganja kri, pa prihaja z več strani; pritisk nove krvi, ki prihaja, gibanje mišic ob venah (posebno pri delu), utrip žil odvodnic, ki se prenaša na vene v bližini, vsrk s strani srca in še drugi.

Iz povedanega je razumljivo dvoje: da bo odtok toliko težji in počasnejši, kolikor se kri zbira in odteka iz srca bolj oddaljenih delov telesa, kot je to prav primer s spodnjimi okončinami. In drugič, da bo kri zastajala in bo odtok oviran, če katerikoli od sistemov, ki sodelujejo v odtoku, odpove.

Če pa pride do zastajanja krvi v spodnjih okončinah, če je, torej odtok oviran in počasen, sledijo najrazličnejše spremembe predvsem na teh mestih, pozneje pa lahko tudi drugod. Ravno to vidimo pri krčnih žilah, posebno če so močnejše razvite.

V največjem številu primerov je nastanek krčnih žil povezan z naslednjimi činitelji:

1. Določena nagnjenost k razvoju krčnih žil je že prirojena. V nekaterih družinah se pojavljajo krčice pogosteje kot v drugih. V enem primeru gre za razvojne napake v ožilju, njih zgradbi, razvejanih, v drugem pa za splošno slabost tistega gradiiva v žilnih stenah, ki je odločilno za elastičnost in odpornost. V tretjem gre za povezavo teh dveh med seboj ali teh še z drugimi.

2. Pridobljene motnje v obtoku, ki jih ni malo skozi vse življenje: med temi so posebno pomembne vse tiste, ki na nek način ovirajo odtok zaradi pritiska na žile, kot je to v nosečnosti, pri razvoju neke bule v mali medenici ali v trebuhu, zaradi močnega podvezovanja okončine, zarastline v okolici itd. Posebno so pomembne okvare ožilja samega, na primer poškodbe, vnetja, različne spremembe pod vplivom hormonov, prehrane itd. Večina teh namreč okvari zaklopke, ki potem ne zadržujejo krvi, ampak ta prosto pada navzdol. Prezreti ne smemo niti tistih motenj in okvar, ki nasploh ovirajo ali otežkočajo odtok, kot so močnejše ploska stopala, posledice poškodb, na primer zlomov goleni, večjih brazgotin po ranitvah in končno način življenja ter poklic. V najrazličnejših in najbolj pisanih kombinacijah teh

in drugih činiteljev prihaja vedno do podobne slike. Kri ne odteka več normalno iz prizadetega področja, kopiči se v posameznih predelih in pritiska od znotraj na žile. Ker so te manj odporne, se počasi širijo. Ko so se razširile, so zaklopke, če so še sploh ohranjene, še bolj odmaknjene in slabše opravljajo svojo funkcijo, zato je odtok slabši, stene se čedalje močnejše širijo. Tako nastanejo različne oblikovane razširitve žil; enkrat na daljšem odseku, drugič

Preventivni pregledi delavcev sodijo v redno delo obratne ambulante. S takimi pregledi odkrivamo razna obolenja v začetni fazi.

na manjšem v obliki vrečk, nanižanih ena na drugo, tretjič kot drobna mreža itd. Prizadete pa so lahko vene na površini ali v globini. Našemu opazovanju so seveda površne krčice bolj dostopne, pa tudi pogostejše so. V začetku razvoja bolezenskih sprememb ni posebnih težav. Pojavijo se v glavnem čez dan zaradi pokončne drže človeka. Noga zateče, čez noč pa zopet splahni. Hitreje se pojavi utrujenost, napetost v stopalu in v goleni, žile čedalje bolj nabrekajo. Temu se pridružijo krči. Ko bolezen enkrat začne svojo pot, jo skoraj nezadržno nadaljuje, če le ne posežemo vmes. Žile se čedalje močnejše širijo in zajemajo tudi prej neprizadete dele, prehrana goleni, stopala ali celo spodnje okončine je čedalje slabša. To se kaže tudi na koži kot zadebelitev, drobne krvavitve, sprememba v barvi, površno vnetje — tim. golenji ekcem. Pogosto se pojavi vnetje še na žilah, neke vrste sedenja in zlepljanje krvi na vnetem predelu — tromboflebitis, ki more biti huda komplikacija krčnih žil. Na nekaterih mestih krčice toliko izbuhnejo navzven, da bolnik začne krvaveti, pridružijo se spremembe na ostalih tkivih, a v končni fazi sledi najneprilnejša posledica — razvoj golenje razjede.

Obolenje je mogoče pri večini oseb zadržati v razvoju bolezenske slike, omiliti težave in vsekakor preprečiti poznejše nevšečnosti in komplikacije. Osnovno pa je zavedati se, da iz majhnih krčnih žil nastanejo velike krčne žile in iz lažjih znakov hudi znaki, ker bolezen, če je ne začnemo zdraviti, nenehno napreduje. Poleg tega mora biti vsak bolnik pripravljen na sodelovanje pri zdravljenju, ki traja domala vse življenje od

prvih težav naprej, s krajšimi ali daljšimi presledki brez vsakih motenj. To nedvomno terja veliko potrpežljivosti od zdravnika, še več pa od bolnika.

Zdravljenje in preprečevanje posledic mora upoštevati vse tiste činitelje, ki na svoj način vplivajo na nastanek krčnih žil. Ker na prirojene slabosti ne moremo vplivati v zadostni meri, se usmerimo na tiste, ki so nam dostopne. Zdrav način življenja ob zadostnem telesnem gibanju, gojenje športov, pravilno razporejen in dobro izkoriščen počitek, posebno v poklicih, ko delavec dalj časa stoji, v nosečnosti itd., pomagajo preprečevati prezgodnje nastajanje kr-

ponente, ki stimulirajo obtok, in take, ki imajo protivnetno delovanje.

Pri zdravljenju varikoznega simptomnega kompleksa naj bo načelo pacienta, da čimprej začne s terapijo.

Zdravljenje takih bolnikov mora biti dobro organizirano in zahteva od zdravnika in posebej od pacienta popolno sodelovanje, seveda, če želimo kaj doseči. Posebej je važno poudariti zgodnje triaziranje in odkrivanje takih bolnikov, pri katerih so spremembe šele na začetku. Takoj je treba začeti z zdravljenjem in ukrepi, ki naj preprečijo napredovanje bolezni.

Sistematični pregledi delavcev v industriji bi morali biti redni, osebe, ki so ogrožene, pa bi bilo treba pravočasno poklicno preusmeriti, kar pomeni za delovno skupnost in prizadetega velik dobiček.

Razumljivo je, da je v vseh primerih bolezni oziroma motenj obtoka v spodnjih okončinah potreben zdravniški pregled in spoštovanje zdravnikovih navodil, ker je samo zdravnik pristojen za reševanje tega problema.

Zamotana, zelo heterogena in še vedno neraziskana področja prevaskularnega in varikoznega sindroma so problemi, ki jih vse bolj raziskujejo; preučevanje tega medicinskega, hkrati pa tudi socialno-ekonomskega problema današnjega časa terja po vsem civiliziranem svetu ne samo vztrajno in sistematično skupinsko delo strokovnjakov medicincev, temveč tudi aktivno sodelovanje bolnika.

V takšno načrtno delo je predvsem vključen vsak zdravnik. Poznanje zgradbe ven in normalnega venskega krvnega obtoka zlasti v spodnjih okončinah je temeljno znanje, ki omogoča zdravniku, da prodre globlje v problematiko vzroka in nastanka teh sicer kroničnih stanj. Tedaj začetek zdravljenja ni težak, ker terja manj porabljenega časa, daje pa kvalitetnejšo obdelavo bolnika in končno v večini primerov zelo dobre uspehe zdravljenja.

Ti nagibi opravičujejo in so hkrati »moto« vsebine tega sestavka, ki v njem želimo poudariti pomembnost problematike motenj venskega krvnega obtoka v spodnjih okončinah, seznaniti bralca (oziroma eventualnega pacienta) o tem zelo pogostem problemu.

Po Fužinarju

Zabavno glasbena oddaja

Mladinska organizacija in odbor za proslavo 50-letnice tovarne pripravljata javno zabavno glasbeno prireditev »Sava v petdesetih letih«. Po prvotnem dogovoru bi morala biti prireditev v koncertni dvorani kina Storič, zdaj pa je dogovorjeno, da bo oddaja v kinu Center. To pa zato, da bi se je lahko udeležilo čim več Savčanov in prebivalcev Kranja.

V oddaji bodo že po tradiciji sodelovali naši folkloristi in oktet. Mikaven bo prav gotovo tudi tekmovalni del oddaje, kjer bodo sodelovale ekipe garnizije JLA Staneta Žagarja, Gimnazije Kranj in ekipe iz naše tovarne. Tekmovali bodo na temo »Sava v petdesetih letih«, in sicer na osnovi materialov, ki so bili pripravljeni za osrednjo proslavo.

Te dni imamo že končni seznam ekip in po imenu prijavitelcev je soditi, da bo tekmovalstvo za najvišje mesto zelo zagrizeno. Namreč, v ekipah Save so prijavljeni delavci, ki so doslej na podobnih tekmovanjih vedno osvojili prva ali pa vsaj druga mesta.

Organizatorjem je veliko do tega, da bi bilo na prireditvi čim več obiskovalcev, saj bo gotovo vsak videl ali slišal kaj posebno zanimivega. Pričakujemo tudi, da bodo na prireditvi prišli svoji naših delavcev in videli, da znamo ne samo dobro delati, ampak se tudi zabavati.

Torej, 24. aprila ob 18. uri v kinu Center.

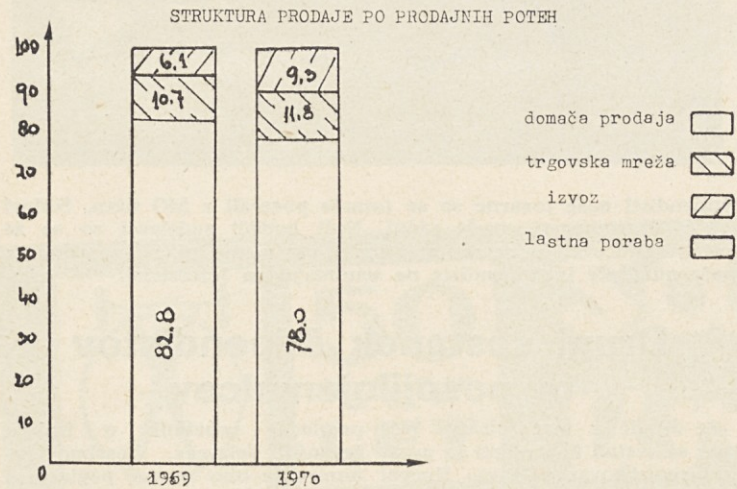
Jože Stular

Kljub težavam uspešno

Nadaljevanje s 1. strani

matike 83 %. Ugodne rezultate je v tem obdobju dosegla tudi trgovska mreža, ki je realizirala plansko zadolžitev 100 %.

Struktura prodaje po posameznih prodajnih poteh v letu 1969 in 1970 je razvidna iz naslednjega grafikona:

Skupna prodaja v panogi znaša v letu 1970 75.339 ton gumenih izdelkov od tega realizira Sava 19.024 ton ali 25,3 % in se tako uvršča po obsegu dosežene realizacije na prvo mesto med podjetji v panogi.

Omeniti je treba problematiko zaloga gotovih izdelkov, ki so bile že vse leto razmeroma visoke. Vzroki za ta pojav so zlasti v nevsklajenosti med potrebami tržišča, razpoložljivimi kapacitetami in rentabilnostjo izdelka.

Doseženi rabati so bili zlasti v drugem polletju precej višji kot smo predvideli v gospodarskem načrtu (za 46,3 %). Vzroki so predvsem v novih cenah pnevmatike, ki pa so pogojene z višjimi rabati.

Podjetje uvaža ca. 70 % osnovnih surovin, zato je nabava le-teh vezana na spreminjajoče se gospodarske ukrepe. Pri nabavi surovin iz uvoza imamo še vedno težave z deviznimi sredstvi in neustreznimi deviznimi predpisi. Za preteklo poslovno leto so bile zlasti v prvem polletju problematične cene nekaterih osnovnih surovin, ki so

slenih. Plan kadrov ni bil v celoti realiziran, ker smo potrebe po delovni sili krili z delavci ukinjene delovne enote naravno usnje. Lani je bilo v podjetju 2732 povprečno zaposlenih. Naslednja tabela prikazuje strukturo zaposlenih po njihovi dejanski in zahtevani izobrazbi (po stanju 31. 12. 1970).

	Strokovna usposobljenost	Dejanska zahtevana
I. Izobrazba		
— visoka	3,4	5,4
— višja	2,2	3,3
— srednja	10,2	12,0
II. Kvalifikacija		
— poklicni del.	25,0	42,7
— priučeni	6,1	25,8
— nekvalificirani	53,1	10,8
SKUPAJ I in II	100,0	100,0

Za lansko leto je značilna močna fluktuacija zaposlenih, ki se je napram letu 1969 povečala za 60 %. Vzroki za to so predvsem subjektivni.

Osebnih dohodki

Masa izplačanih osebnih dohodkov je bila nad predvideno dinamiko za 4,1 %. Poprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega je v letu 1970 znašal 1419 din in je v primerjavi s preteklim letom porasel za 10 %.

Na naš naslov

Glasi Sava mi je zelo všeč, ker je vsebinsko zelo bogato, in ga z zanimanjem prebiram.

Lepo in svečano ste proslavili 50-letnico tovarne. Prijetno sem presenečena nad vašo pozornostjo do nas upokoencev. Kljub svojim težavam pri gospodarjenju ste se odločili, da boste dali regres tudi nam.

Delovnemu kolektivu in samoupravnim organom želim pri nadaljnjem razvoju lepe uspehe.

Marija Remic

Dragi člani kolektiva Save!

Srečen sem, da se vam lahko najprej zahvalim za prijetne ure, ki sem jih preživel z vami, ko smo praznovali 50-letnico našega kolektiva.

Presenetili ste me, to vam moram od srca priznati, saj nisem pričakoval take pozornosti. Kot dvainosemdesetletnik sem obiskal podjetje, v katerem sem preživel trideset let.

Obujal sem spomine in žalostil sem se, da mi nismo mogli delati v takem okolju. Povem vam, takrat se nihče ni brigal za delavca. Samo, da si bil črn, lahko je vsepovsod smrdelo, le da si v pravem času prišel na delo.

Danes ni tako! Na delo moramo priti. Kako je včasih dolgčas brez njega, boste spoznali šele v mojih letih, čeprav še vseeno tu in tam kaj naredim, kolikor mi moči dopuščajo. Vendar pa ni toliko dima in ne toliko smrada in kje je tisti rotop, ki smo ga včasih tako težko prenašali. Tudi roke ne morejo ostati v »kalandru«. Kje so koli, s katerimi smo metali plošče iz strojev? Lahko mi verjamete, da je bilo moje presenečenje še večje, ko sem gledal moderne stroje in verjel, da uspehi ne morejo izostati. Ob pogledu na »kalandr«, pri katerem sem delal, sem si dejal — spremenil se je, kot noč — pa dan! Naredili ste veliko in še boste! Vesel sem, da je tako in srečen sem, da naš trud ni bil zaman in da ste danes »na konju«.

Posebno se zahvaljujem tovarišu inž. Mravljetu, ki me je obiskal doma, me vodil po podjetju in mi omogočil, da sem ga dobrodušno spoznal. Benedik Jože-Jakličkov

Ali lahko delate?

● Ali lahko delate, če vam ne prestando zvoni telefon? Pri meni redko kateri dan zvoni manj kot dvajsetkrat.

● Ali lahko delate, če imate deset, petnajst obiskovalcev vsak dan? K meni jih pride vsaj deset!

● Ali lahko delate, če vas vsaj petkrat na dan prosijo za informacijo ljudje, s katerimi nimate nikakršne zveze? Na primer, pri meni je to vsak dan: Kaj je za malico? In tako naprej. Ali pa: so delavci, ki ob šestih zjutraj pričnejo delati. Delajo do osmih, potem pa hočejo četrto ure počiti. Pa pridejo k tebi ali meni in: »Ali veš, da so naši hokejisti zanič?« in tako naprej.

Preveč je tega. Kljub dobri organizaciji dela, zadolžitvam, nalogam, nekateri le preveč zavirajo delo drugih (če izvzamem vprašanje o učinku njihovega dela). Zakaj tako, in kje tako? Povsod! Najsi bo na severnem, južnem, vzhodnem ali zahodnem koncu naše tovarne. Zato, ker se nekateri ne morejo disciplinirati in pustiti vsaj druge na miru, če že sami lahko to počno.

Kaj narediti? Nadrejeni, bolj pozorno spremljajte, ali so odsotni res vsi po službenih opravkih. Ko zahtevamo delovno disciplino od delavca pri stroju, jo zahtevamo tudi od delavca za pisalno mizo.

Pa brez zamere.

Urednik

LOJZKA BASAR

Sapove počitnice 1971

Kadrovska služba je tik pred izdajo časopisa prejela ponudbo od transportnega podjetja SAP Ljubljana (oddelek za turizem) za letovanje v njihovih počitniških domovih in najetih privatnih sobah. Ker je ponudba dokaj ugodna, posredujemo članom kolektiva v skrajšani obliki nekaj osnovnih informacij o letovanjih v organizaciji SAP.

Oddelek za turizem pri podjetju SAP Ljubljana ima letos na voljo počitniške domove in privatne sobe I. kategorije v naslednjih krajih:

Fiesa pri Piranu

Počitniški dom ima 160 ležišč v sobah z dvema, tremi in štirimi ležišči. Vse sobe imajo tekočo vodo. Počitniški dom ima restavracijo s 150 sedeži, točilnico in vrt ter urejen avtokamp. Cena dnevnega pensiona znaša v glavni sezoni 55,— N din, otroci do 10 leta starosti pa imajo 30 % popusta.

Volparija pri Savudriji

Počitniški dom ima 160 ležišč v sobah z dvema, tremi in štirimi ležišči. V vsaki sobi je tekoča voda, tuši pa so v stavbi in na vrtu. Lastno kopališče je od doma oddaljeno 10 minut. Cena dnevnega pensiona znaša v glavni sezoni 45,— N din, otroci do 10 leta starosti pa imajo na to ceno 30 % popusta.

Crikvenica

SAP je rezerviral v Crikvenici večje število sob I. kategorije s kopalnico ali tuši. Sobe so v neposredni bližini restavracije »Klus«. Letovanje v Crikvenici se posebno priporoča družinam z otroki. Cena dnevnega pensiona je v glavni sezoni 50,— N din, otroci do 10 leta starosti pa imajo 30 % popusta.

Selce pri Crikvenici

V omenjenem letoviškem naselju je SAP rezerviral privatne sobe I. kategorije, ki so v neposredni bližini hotelske restavracije, kjer se bodo gosti lahko hranili. Kopališče je oddaljeno 400 m in je primerno tudi za otroke ter neplavalce. Cena dnevnega pensiona je ista kot v Crikvenici.

Kaštel Stari

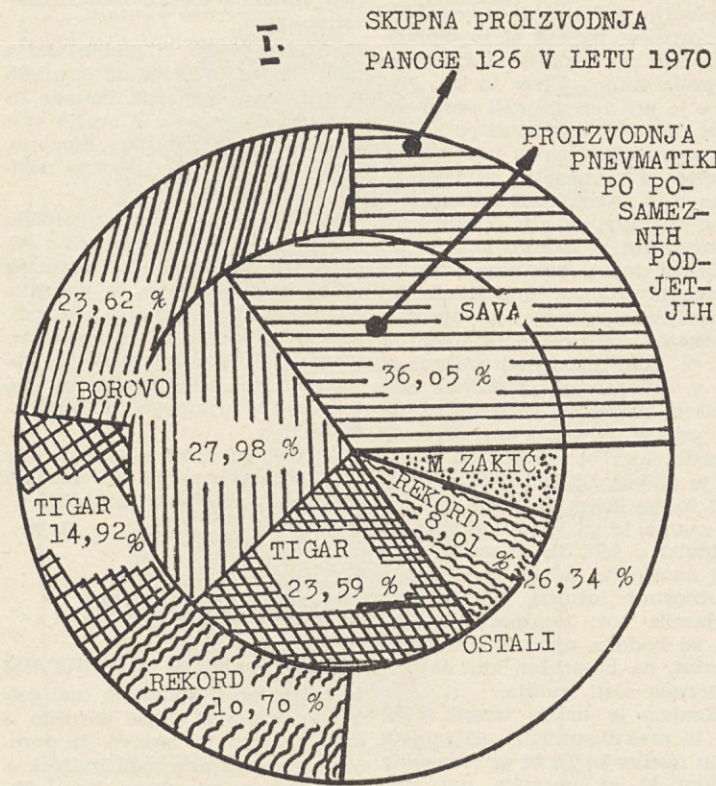
Kašteljska riviera obsega 7 Kaštelov s 3 večjimi kopališči in se razprostira od Trogira do Splita. SAP ima rezervirane privatne sobe I. kategorije s tekočo vodo in kopalnico v etaži. Restavracija »Plavi Jadran« Kaštel Stari ter kopališče sta v neposredni bližini privatnih sob. Posebno priporočamo prevoz s letalom, saj je letališče oddaljeno od kraja letovanja samo 3 km.

Prijave in plačilni pogoji

Interesenti lahko rezervirajo ležišča v poslovalnici SAP Ljubljana, Titova c. 38, telefon 314-922 ter v vseh ostalih SAP-ovih poslovalnicah v Sloveniji. Letovati je možno od 1. 6. do 30. 9. 1971, glavna sezona pa traja 2 meseca. Izmene so na 7, 14 in 21 dni. Ob prijavi je treba plačati akontacijo v znesku najmanj 14 N din na osebo za vsak dan letovanja. Celoten račun mora delavec poravnati najkasneje 12 dni pred letovanjem. Turistična taksa je vračunana v ceno pensiona.

Tisti člani kolektiva, ki bi se odločili za letovanje v enem od navedenih krajev, naj se za podrobne informacije čim prej obrnejo neposredno na podjetje SAP Ljubljana — turizem in gostinstvo, Titova c. 38.

FRANC DOLENC

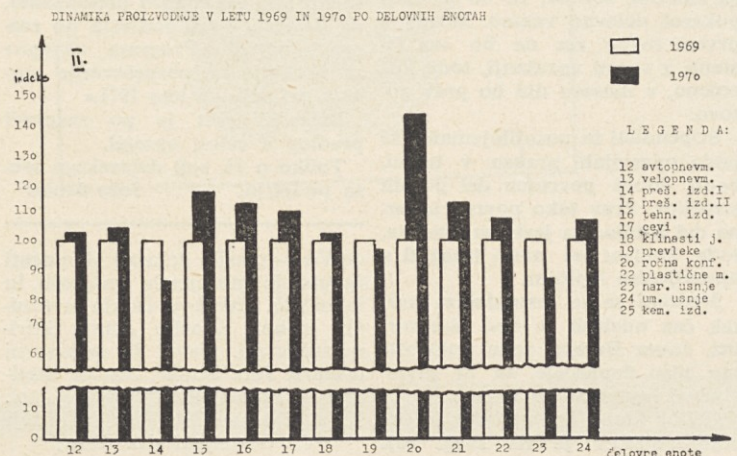

Nabava

Poleg navedenih področij vpliva na poslovni rezultat v podjetju tudi nabava in poraba surovin.

Kadri

V skladu s povečanim obsegom poslovanja smo za leto 1970 predvideli tudi večje število novozapo-

Nesreče v letu 1970

Nadaljevanje s 1. strani
skoraj en odstotek več, prav tako pa se večja tudi število izgubljenih dni. Lani je bilo 209 poškodovancev 4131 dni na bolniškem dopustu ali 19,7 dni za nezgodo.

Kolikšna je izguba zaradi poškodb delavcev pri delu?

Natančnih podatkov o višini škode zaradi poškodb pri delu nimamo. Ob računanju pa bi morali upoštevati več kot deset postavk, od izgube zaradi zastoja v proizvodnji, stroškov zaradi okvar stro-

Na porast nezgod nedvomno vpliva tudi nadurno delo v proizvodnih delovnih enotah.

Gotovo ti niso edini vzroki nezgod. Obravnavati bi morali še to, da nekateri vodilni delavci ne poznajo varstvenih predpisov in ne znajo delati z ljudmi. Zaradi tega bo v prihodnje potrebna boljša izbira in seveda sistematično izobraževanje. Pri obravnavanju poškodb ne smemo zanemariti dejstva, da so nekateri delavci prikazovali poškodbe, ki so se jim pripetile doma, kot nezgode pri delu. Zakaj? Zato, ker so dobili 100% nadomestilo osebnega dohodka in še dnevno odškodnino od nezgodnega zavarovanja.

verjetno zaradi utrujenosti ali zmanjšane zbranosti ob pričakovanju konca delovnega tečaja.

Te ugotovitve kažejo, da bodo mnogi morali spremeniti način preživljanja prostega časa.

Po splošnih zakonitostih naj bi nezgode rastle od začetka dela pa do 5., 6. ure dela. Pri nas se največ nezgod pripeti v prvi in zadnji uri dela. Zakaj? V prvi — po naših domnevah — zaradi prilagajanja delu, v zadnji pa zaradi povečanega tempa dela, vzeji kar najhitreje opraviti delo in se pripraviti za domov. Različen čas mauc gotovo vpliva na znanjansanje nezgod, z ustrežno razporeditvijo intenzivnosti dela (organizacija) bi verjetno lahko preprečili marsikatero poskodb.

Študenti naše tovarne so se tesneje povezali z MO Sava. Sadovi takšne povezanosti so že vidni. Naši bodoči sodelavci so se že začeli vključevati in se seznanjati z delom v tovarni. Slika prikazuje naše mladince in študente na seminarju na Jezerskem.

V kateri starosti se delavci največ poškodujejo?

Največji odstotek poškodb so imeli delavci, ki so stari od 18 do 30 let. 10% zaposlenih te starosti se jih je lani poškodovalo. Starostna skupina med 31. in 35. letom je imela 6% nezgod, nad 35 let pa se manj. Da je manj nezgod pri delavcih, starih nad 35 let, je gotovo vzrok v večji izkušeni in osebnosti zrelosti, tistim pod 18. letom pa pri nas velja posebna pozornost (skoraj vsakodnevna inštrukcija o nevarnostih na delovnih mestih, niso zaposleni v nočnih izmenah in ne na težjih delovnih mestih), zato je tudi med njimi malo nezgod.

Poškodbe in čas zaposlitve

Na novo zaposleni delavci se nič bolj pogosto ne poškodujejo kakor ostali, čeprav bi to pričakovali. Po prvem letu zaposlitve pa se pri teh delavcih pričnejo nezgode in rastejo do 6 let zaposlitve, ko zopet upadajo. To si razlagamo takole: v prvem letu je delavec večkrat opozorjen na nevarnosti pa tudi sam nanje računa. Potem pa misli, da že vse ve in njegova pozornost upada. Po šestih letih dela v podjetju pa so imeli dovolj priložnosti spoznati vse nevarnosti, svoje delo spoznajo do podrobnosti, dobili so občutek pripadnosti kolektivu, kar vse je zagotovilo za preprečitev nezgod pri delu.

Kakšnih poškodb je največ bilo?

Minimalno število poškodb stopal in oči dokazuje, da so delavci dobro opremljeni z osebnimi zaščitnimi sredstvi in da jih pri svojem delu tudi vestno uporabljajo. Iz analize poškodb glede na poškodovane dele telesa pa je razvidno, da so pri delu v naši tovarni poškodbam najbolj izpostavljeni roke (62% vseh poškodb) oz. prsti rok (38% vseh poškodb) ter noge od stopal navzgor.

Sklep

Z ozirom na to, da je okoli 20% poškodb povzročil tehnični dejavnik, bo mogoče nekatere tehnične vzroke odstraniti: gre predvsem za hibe na strojih in napravah, za motnje v tehnološkem procesu, za nepravilno ali nezadostno razsvetljavo in za ureditev delovnega okolja. Osebnostne dejavnike, ki jih je med vzroki nezgod kar 80%, pa bo v bodoče potrebno temeljiteje proučiti, jih izluščiti kot čiste faktorje in jih predvsem s pomočjo psihologa in oddelka za delovna razmerja skuša odstraniti. Le na tak način se bo število poškodb pri delu lahko zmanjšalo, zmanjšala se bo lahko teža poškodb, povečal pa občutek varnosti pri delu, zadovoljstvo in končno tudi produktivnost.

Po poročilu oddelka HTV pripravil JOŽE ŠTULAR

Drugi sestanek študentov in posojiljemalcev

Ze drugič v tem šolskem letu smo se sestali študenti in posojiljemalci tovarne »Sava«. Dnevni red je obsegal 5 točk. Predsednik Bojan Gričar je začel sestanek in po nekaj uvodnih besedah predstavil dr. Leva Premruja, direktorja RTI.

Tovariš dr. Premru nas je seznanil z načrti v zvezi z razvojem podjetja in nam posebej predstavil nekatere oddelke ter organizacijo razvojne službe. Po zelo zanimivem predavanju se je razvila živahna debata in študenti so postavljali dr. Premruju vprašanja z najrazličnejših področij. Zanimali so se za novosti v proizvodnji in tudi vpraševali, kako je devalvacija vplivala na položaj tovarne in ostalo. Dr. Premru je jedrnat in simpatično odgovarjal. Beseda je nanesla tudi na diplomatska dela. To vprašanje so načeli študentje 4. letnikov. Sprejet je bil predlog, da naj bi se diplomatska dela po tematični vključevala v proizvodnjo »Sava« in dr. Premru je pri tem obljubil svojo pomoč. Bodoči diplomanti pa se bodo pogovorili o temah še s svojimi profesorji in mentorji. Mimogrede smo tudi izvedeli, da sodelovanje med fakultetami in tovarno ni takšno, kot bi moralo biti.

Druga točka dnevnega reda je obsegala razgovor o praksah. To občutljivo področje je sprožilo glasnejšo debato. Študenti, ki so že kdaj opravljali prakso, so se v mnogocem pritoževali nad prakso. Zavzemali so se za to, da bi praksa potekala na delovnih mestih, kjer bi študent ali dijak, ki je pravkar za nekaj časa zapustil šolske klopi, uporabil vse svoje znanje, ki ga je (ali pa tudi ni) pridobil v šoli. To je seveda skoraj nemogoče, in ni v skladu z možnostmi tovarne, kot nam je pojasnila tov. Repinova. Vseeno pa se bodo z njihove strani trudili, da bi praksa kar najbolj ustrezala vrsti študija.

Končno je nekdo izrazil željo, da bi praktikant imel pri svojem delu mentorja. Ta bi ga seznanil z delom, ki ga opravlja, mu zelo natančno razložil tehnološki postopek in strokovno odgovarjal na vprašanja. Stvar je zahtevna in verjetno ne bo vselej uresničljiva. Sicer pa bo praktikant v enem mesecu res marsikaj izvedel, kar ga zanima, seveda, če bo še sam pokazal delovno vneto. Morda v prvem tednu res ne bo »na čistem« z vsemi vprašanji, toda, kot rečeno, v mesecu dni bo prav gotovo.

Študenti in posojiljemalci, ki bodo opravljali prakso v tujini, bodo dobili povrnjen del potnih stroškov. Prav tako povrne tovarna del šolnine za jezikovne tečaje, toda študent se mora izkazati z opravljenim izpitom.

Medtem se je sestanek za kratek čas udeležil še tov. direktor, inž. Janez Beravs, toda dolžnosti mu niso dopuščale, da bi prisostvoval sestanku do konca.

Odbor kluba študentov in posojiljemalcev je na svoji seji

pregledal pravilnik o izobraževanju delavcev. Posebno zanimivo je bilo za nas poglavje o štipendijah. Izobraževalni center je predlagal nove višine štipendij.

Do sedaj je na višino štipendije vplival samo učni uspeh, v prihodnje pa bodo poleg uspeha upoštevani tudi socialno stanje študentov. Zato smo študenti in posojiljemalci poslali izobraževalnemu centru potrdila o osebnih dohodkih staršev in o premoženjskem stanju. Lahko smo zadovoljni, ker nam bodo pri učnem uspehu upoštevali prav vse ocene in tudi dodatek v primeru slabšega socialnega stanja bo marsikomu popravil štipendijo.

Mladinski aktiv nas je povabil k sodelovanju na kvizu, ki bo organiziran v okviru praznovanja 50-letnice podjetja. Zato smo na tem sestanku izbrali tudi tekmovalno ekipo.

Stvar se dolgo ni premaknila z mrtve točke in nihče od številnih fantov se ni opogumil. Pobudo so prevzela dekleta in iz svojih vrst izbrala tri tekmovalke. Upajmo, da bodo fantje vsaj močno navljali zanje.

Sledilo je še kratko poročilo predsednika kluba o delu odbora. Na seji ni bilo prisotnih okrog 30 študentov in posojiljemalcev. Ugotovljeno je bilo tudi, da vsi študenti in posojiljemalci ne izpolnjujejo svojih obveznosti do izobraževalnega centra, čeprav so v pogodbi to obljubili.

Dnevni red je bil izčrpan in ker pod točko »razno« ni bilo nobenih predlogov, smo sejo zaključili.

I. P.

Delavski svet ...

Nadaljevanje s 1. strani

kateri je prvič sodeloval tudi psiholog, pripravil daljše poročilo o delu oddelka za varstvo. Iz poročila smo vam pripravili izveček o nezgodah v preteklem letu. Objavljamo ga na tej strani.

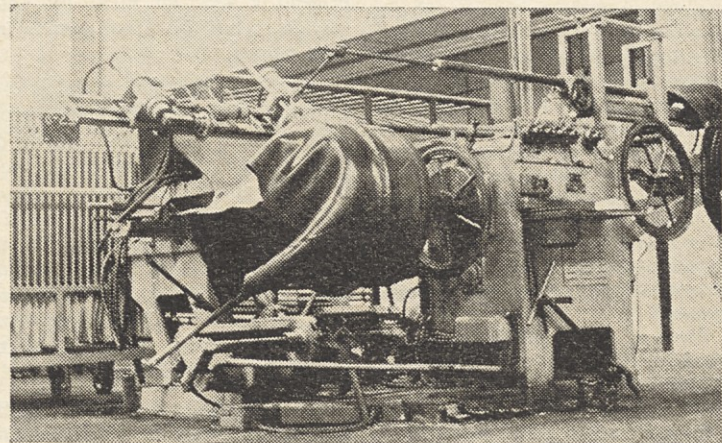
V razlagi o nezgodah v preteklem letu je tov. Nadiževac dejal: »209 poškodb ali 7,5% poškodovanih od vseh zaposlenih v preteklem letu je preveč in porast je vsako leto večji, zato predlagamo, da delavski svet podjetja po razpravi potrdi »Program ukrepov za urejanje in pospeševanje varstva pri delu za leto 1971.«

Delavski svet je po razpravi predlog v celoti sprejel.

Toliko o 11. seji delavskega sveta podjetja.

Jože Štular

SAVA — glasilo delovne skupnosti industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov izdaja uredniški odbor. Glasilo izhaja štiri najstrednevo, glavni in odgovorni urednik Jože Štular. Naslov uredništva: Kranj, Škofjeloška 6, tel. 22-521, interno 282. Tisk in klišej CP Gorenjski tisk Kranj

Konfekcionar je bil za trenutek nepazljiv in nesreča je bila tu. Poškodovana roka, bolečine, bolniški dopust...

jev in naprav do stroškov, ki nastanejo zaradi zmanjšane delovne učinkovitosti, ker se sodelavci razburijo, delovna morala se poslabša, če se nezgode dogajajo pogosteje. Približna ocena škode zaradi poškodb pri delu, izračunana po metodi Zavoda za zaščito na radu (Zagreb) je 950.000 ND kot neposredna ekonomska izguba.

Zakaj pride do poškodb?

Pri analizi nezgodništva smo ugotovili, da prihaja do večjega števila nezgod predvsem zaradi mnogih dejavnikov:

— narašča tempo dela; gospodarski podatki kažejo vedno večjo produktivnost dela pri skoraj enakih tehnični opremljenosti;

— delovne enote so zdaj v štirih, med seboj oddaljenih obratih. To otežkoča in povečuje interni transport materialov in gotovih izdelkov;

— delovni prostori v nekaterih delovnih enotah so preveč zalozeni z materialom;

— ker je bila ukinjena delovna enota naravno usnje, je veliko delavcev odšlo na druga delovna mesta, zelo visoka pa je bila interna fluktuacija tudi zaradi visokega bolniškega staleža;

— na nezgodništvo zelo vpliva tudi zunanja fluktuacija, saj je bilo treba kar 306 delavcev nadomestiti z drugimi, jih v delo vpeti in prilagoditi novemu okolju.

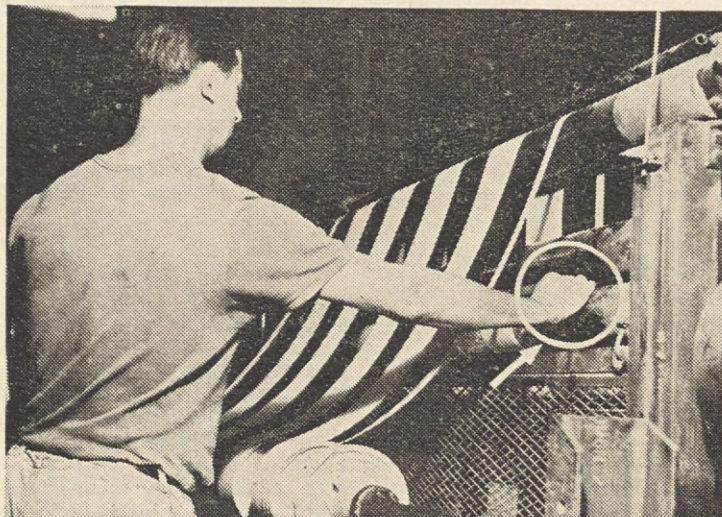
Osebnostna krivda za nezgodo

V začetku sestavka smo omenili, da pripisujemo precejšen pomen osebnim dejavnikom, ki vplivajo na nezgode. Podrobnejša analiza namreč kaže, da le-ti vplivajo, v našem primeru, kar v 80 primerih od stotih poškodb. Pri raziskavi posameznih primerov smo ugotovili, da je bilo več kakor polovico delavcev pred poškodbo v izjemnem čustvenem stanju: skrb za otroke, za družino, medosebni spor, slabo razpoloženje itd. V vseh takih primerih pa je delavec manj zbran.

Pri tej analizi pa smo tudi ugotovili, da so alkoholiki dvakrat bolj podvrženi nezgodam kot nealkoholiki. Ugotovili smo tudi, da so se delavci, ki so se poškodovali, večkrat motili pri delu, izostajali z dela in manj disciplinirano opravljali delovne naloge. Seveda so tudi izjeme.

Kdaj se pripeti največ poškodb?

Največ jih je ob ponedeljkih. Najbrž zato, ker se delavec v dveh dneh »odvadi« delati, mnogi pridejo na delo utrujeni zaradi ponočevanja in podobno. Med tednom je tega manj, zato je tudi nezgod manj. Toda ob petkih število nezgod spet poraste,

Zaradi nepazljivosti si je delavec poškodoval roko, slika je dovolj zgovorna!

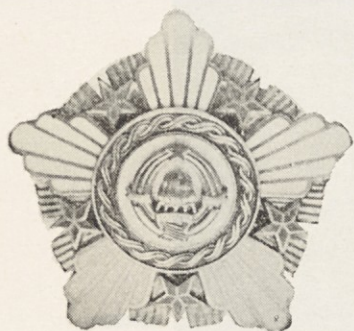

50
LET

Sava Kranj

PRILOGA
2. IV. 1971

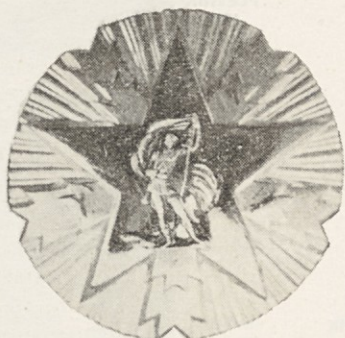
industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

RED
REPUBLIKE
S
SREBRNIM
VENCEM

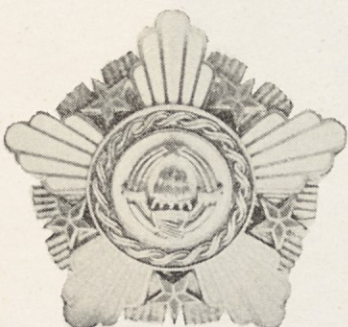
BERAVS
JANEZ

RED
ZASLUG
ZA
NAROD
S
SREBRNIMI
ŽARKI

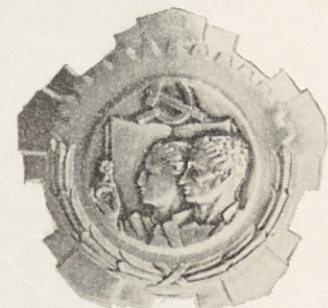
TURZANSKI
HELMUT

RED
REPUBLIKE
Z
BRONASTIM
VENCEM

ZALAR
SLAVKO

RED
DELA
Z
ZLATIM
VENCEM

PRISLAN
FRAN

ŠTIRINOSEMDESET PRIZNANJ NAŠEMU DELU

»... Ko zdaj ocenjujemo rezultate našega skupnega dela, smo ... lahko zadovoljni. Vendar, ocena preteklega obdobja ni namenjena hvaljenju in bahanju, ampak mora služiti predvsem kot izhodišče za bodoče delo.

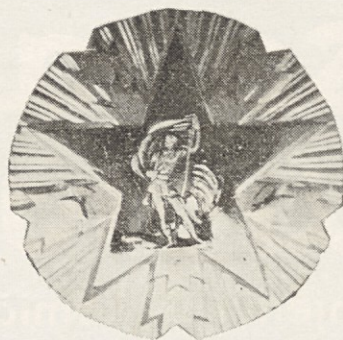
Zavedamo se, da smo v Savi tako pri poslovnih uspehih, kakor tudi pri ustvarjanju boljših delovnih odnosov še daleč od cilja, ki ga želimo doseči. A naši cilji so jasni in sprejema jih večina članov kolektiva. Vemo tudi, da pot do cilja ni ne lahka, ne enostavna, zato nam bodo odlikovanja velika vspodbuda.

To so najbolj preproste besede — a najbolj stvarne — kar smo jih slišali na svečani seji delavskega sveta 19. februarja na osrednji proslavi.

Vajeni smo bili, da so odličja dobivali le generali, vojaki so se samo borili. To pot pa je bilo precej drugače: več kakor polovico odlikovanj so dobili delavci iz neposredne proizvodnje. To ima dvojno vrednost. Tisti, ki so pripravljali predloge in izbirali (to so bili sveti delovnih enot ali zbori delavcev) imena sodelavcev, ki naj bi bili odlikovani, so priznali zasluge za razvoj tovarne tudi delavcem, ki niso več med nami — upokojencem; izmed delavcev pa so težko izbirali, saj so marsikje ugotovili, da bi odlikovanja zaslužili mnogi v delovnih enotah.

Druga vrednost pa je v tem, da se izenačuje odnos med umskim in fizičnim delom, da inženir, tehnik in delavec vsak po svojih močeh prispevajo k izpolnjevanju skupnih nalog — k boljšim delovnim uspehom.

Ko je na svečani seji delavskega sveta podjetja inž. Janez Bohorič pojasnjeval predlog za odlikovanja, je med drugim dejal: »... jubilej je primeren trenutek, da damo posebno priznanje tistim delavcem in upokojencem našega kolektiva, ki so s svojim delom največ pripomogli k temu, da se je Sava iz male, nepomembne tovarnice razvila v to, kar danes je ...« in nadaljeval, »odlikovanja pa so veliko priznanje tudi vsemu našemu kolektivu.« Da, priznanje tudi neštetim neimenovanim, ki so dobesedno s svojimi rokami gradili to našo tovarno, po kateri se danes ponosno oziramo.

RED
ZASLUG
ZA
NAROD
S
SREBRNO
ZVEZDO

ANZELC
PETER

BENEDIK
AVGUST

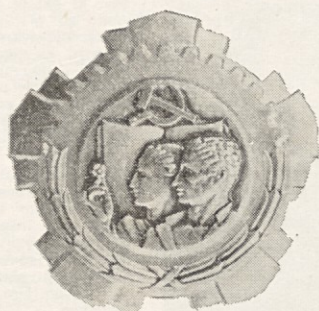

COF
BOGOMIR

MOČIVNIK
ANTON

PLEVNIK
JANEZ

RED
DELA
S
SREBRNIM
VENCEM

AMBROŽIČ
MIRA

AMBROŽIČ
MIRO

BAJDE
JANKO

BELEHAR
FRANC

BENEDIČIČ
JOŽE

BRADAŠKA
EDVARD

CUDERMAN
ANGELA

DOLINŠEK
JANEZ

GORDIČ
MARIJA

GRČAR
ALOJZ

HROVAT
LOVRO

JAVORNIK
ANTON

JEREB
JANEZ

JUVAN
GAŠPER

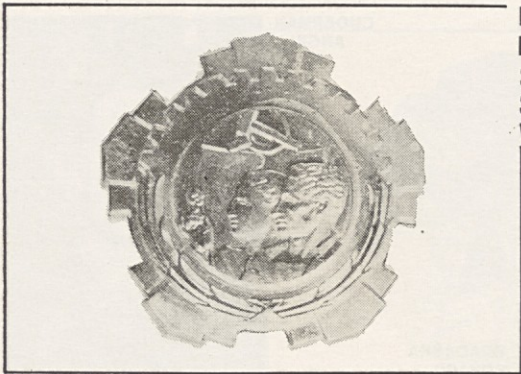
KALAN
IVAN

KERT
JOŽE

KLEMENČIČ
VALENTIN

RED
DELA
S
SREBRNIM
VENCEM

KLJUN
IVAN

KONČAN
PAVEL

KOŽAR
JANEZ

KUNST
IVAN

KUSELJ
FRIDERIK

LAH
ANTON

LONČAR
LJUDMILA

MAJČEN
FILIP

MRAVLJE
SILVESTER

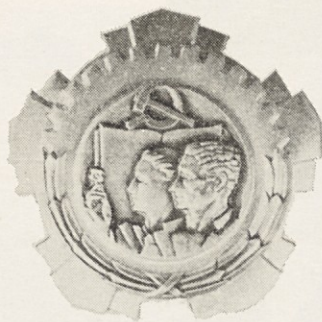
MEDALJA
ZASLUG
ZA
NAROD

BERGANT
DOROTEJA

ŠTERN
MARIJA

RED
DELA
S
SREBRNIM
VENCEM

NADIŽEVEC
RUDOLF

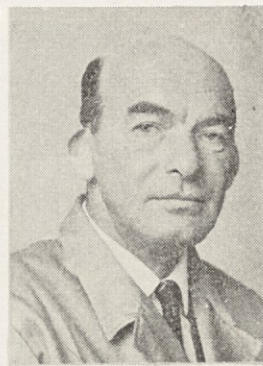

OMAN
FRANC

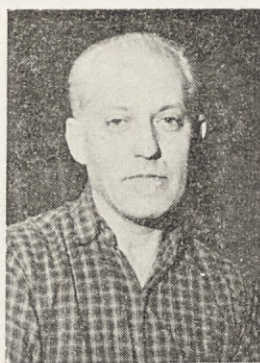

PESTER
FRANCKA

PRISLAN
FRANC

RAKOVEC
FRANC

ROSIČ
ALOJZ

SIRC
FRANC

SMODIŠ
DRAGO

SONC
FRANC

ŠKARABOT
MARJAN

ŠMID
ANTONIJA

ŠVIGELJ
JOŽE

TOMAŽIN
JOŽEFA

ZAPLOTNIK
VINKO

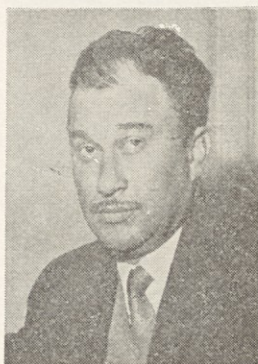

ZORN
RAFAEL

ZUPAN
JERCA

ZUPAN
MARIJA

ŽENER
VILJEM,

MEDALJA
DELA

ALJANČIČ
ŠTEFAN

AMBROŽIČ
SONJA

BAJT
JOŽE

BAKOVNIK
JANEZ

ČIJAK
IVAN

ČORN
JANKO

ČEFERIN
MARJAN

ČUFER
VIKTOR

GORNIK
ALOJZ

GRČAR
ANTON

KOPAČ
JOŽE

KORDIŠ
JOŽE

KUNČIČ
VERA

LONČAR
IVAN

MITROVIČ
VEKOSLAVA

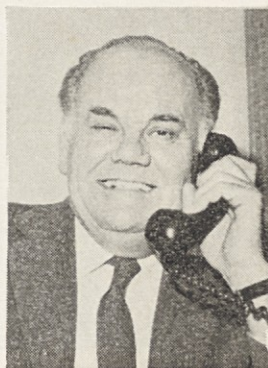
NOGRAŠEK
JOŽE

OMAN
LJUDMILA

MEDALJA
DELA

PAVLOVIČ
MIRKO

POTOČNIK
ANDREJ

STUDEN
BLAŽ

SUHADOLNIK
JOŽE

ŠTER
FRANC

TOMŠE
JANEZ

URŠIČ
IVAN

VOGLAR
STANISLAV

VOVK
IVANKA

VOVK
PAVEL

VRABELJ
JANKO

ZAVRL
CIRIL